

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Jagiello i inne nowe polskie nazwy wśród planetoid

Dudziński, Rożek, Sławomirbreiter, Oauam (akronim Obserwatorium Astronomicznego UAM) oraz Jogaila - czyli litewskie imię Władysława Jagiełły - to nowe, związane z Polską

nazwy planetoid (asteroid) w Układzie Słonecznym. Nazwy te zatwierdziła ostatnio Międzynarodowa Unia Astronomiczna (IUA).

Nowe nazwy dla małych ciał Układu Słonecznego, czyli przede wszystkim dla planetoid, Międzynarodowa Unia Astronomiczna (IAU) opublikowała w trzech biuletynach „WG Small Bodies Nomenclature Bulletins”, które ukazały się w maju i czerwcu.

Do wielu już istniejących polskich nazw planetoid dołączyło pięć kolejnych. Pierwsza to (202093) Jogaila. W ten sposób nazwano asteroidę 2004 TP17 odkrytą 11 października 2004 roku. Nazwa odnosi się do litewskiego imienia Władysława Jagiełły – wielkiego księcia litewskiego (1377-1434) oraz króla Polski (1386-1434).

Pozostałe nowe polskie nazwy odnoszą się do czasów współczesnych, związanych z Instytutem Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Samo obserwatorium znalazło się wśród nazw: imię obiektu (97786) Oauam to jedna z wersji akronimu nazwy polskiej placówki (OA UAM). Wcześniej obiekt nosił oznaczenie 2000 NU2 i był odkryty 5 lipca 2000 roku. Poznańskie obserwatorium specjalizuje się w badaniach planetoid.

Następne trzy planetoidy nazwano imionami poznańskich naukowców zajmujących się badaniami małych ciał Układu Słonecznego. Asteroida (30234) Dudziński została nazwana na cześć dr. Grzegorza Dudzińskiego, obecnie adiunkta IOA UAM. Naukowiec zajmuje się badaniem fizycznych własności planetoid oraz rozwojem technik modelowania ich kształtów. Obiekt nosił wcześniej oznaczenie 2000 GD167 i został odkryty 4 kwietnia 2000 roku.

Asteroidę (63440) Rożek nazwano panińskim nazwiskiem dr Agaty Makieli (nadal używa panińskiego nazwiska w publikacjach naukowych). Badaczka jest absolwentką UAM, a obecnie pracuje na brytyjskim Uniwersytecie w Kent, gdzie uzyskała stopień doktora. Prowadzi optyczne i radarowe obserwacje planetoid bliskich Ziemi, aby ustalić ich kształty i tempo rotacji, a także badać niegrawitacyjne efekty oddziałujące na te ciała.

Planetoida (45492) Sławomirbreiter wiąże się z imieniem i nazwiskiem prof. dr hab. Sławomira Breitera, który jest pracownikiem poznańskiego obserwatorium od 35 lat. W pracy badawczej skupia się na mechanice nieba, w tym rozwoju teorii związanych z efektem YORP (wpływ światła i ciepła opuszczającego powierzchnię planetoid na ich ruch obrotowy) i badaniach ruchu orbitalnego ciał niebieskich.

Prof. Breiter mówi, że ostatnie kilkanaście lat pracy naukowej poświęcił głównie planetoidom, więc mógł mieć nadzieję na takie wyróżnienie, ale jednak wieczorny SMS od dyrektora Obserwatorium Astronomicznego, prof. Agnieszki Kryszczyńskiej (która także ma swoją planetoidę, o numerze 21776), trochę go zaskoczył, gdyż teoretycy są mniej rozpoznawalni w środowisku obserwatorów, którzy zgłaszają propozycje nazw.

„Cieszę się, że tylu poznańskich astronomów (łącznie już 13) zostało już upamiętnionych w Układzie Słonecznym i doceniam, że orbity naszych planetoid są oddalone od Ziemi. Dziwnie byłoby czytać nagłówki w rodzaju: Czy Sławomirbreiter doprowadzi do zagłady cywilizacji?” dodaje naukowiec.

Z nowych nazw mających luźniejszy związek z Polską znajdziemy jeszcze (534299) Parazynski – od nazwiska Scotta Parazynskiego, amerykańskiego astronauty polskiego pochodzenia.

Jedynym organem nadającym oficjalne nazwy obiektom astronomicznym i strukturom na ich powierzchniach jest Międzynarodowa Unia Astronomiczna. Wypracowała ona szereg reguł takiego nazewnictwa.

W przypadku planetoid, gdy orbita obiektu jest dobrze poznana (zwykle potrzebne są do tego obserwacje przynajmniej w czterech pozycjach na niebie), obiekt otrzymuje kolejny numer. Wtedy odkrywca ma prawo zaproponować nazwę. Ma na to czas w ciągu 10 lat od nadania numeru planetoidzie. Propozycje są oceniane przez Grupę Roboczą ds. Nazewnictwa Małych Ciał, składającą się z astronomów badających planetoidy i komety. Jeśli nazwa spełnia kryteria, może zostać zaakceptowana i trafić na oficjalną listę nazw obiektów astronomicznych.

Aktualnie nazwanych jest 22568 planetoid, numery przypisano 567132 obiektom, a znanych jest ponad milion tego typu ciał.

Źródło: pap.pl

<http://laboratoria.net/aktualnosci/30659.html>

09-09-2024

[Jak poradzić sobie z końcem wakacji?](#)

Dobrym sposobem jest opracowanie planu na „po urlopie”.

09-09-2024

[Zalecenia w sprawie mpox są racjonalne i adekwatne](#)

Wytyczne dotyczące mpox są adekwatne do obecnej sytuacji.

09-09-2024

[Przydatność organów do przeszczepu](#)

Syntetyczna krew może istotnie wpłynąć na transplantologię.

09-09-2024

[Naukowcy zbadali, jak powstają nowe słowa w mediach społecznościowych](#)

Język ewoluuje w kontekście społecznym, a jego odmiany zawsze konkurują ze sobą.

09-09-2024

[Telefony komórkowe nie powodują nowotworów mózgu](#)

Wykazują naukowcy w najnowszych badaniach.

09-09-2024

[Ryzyko zawału i udaru mózgu u kobiet](#)

Z 30-letnim wyprzedzeniem zwykłym testem krwi można je wykryć.

09-09-2024

[Galaktyki są dużo większe, niż sądzono](#)

Galaktyka Andromedy już od dawna oddziałuje na Drogę Mleczną.

09-09-2024

[System inteligentnego zarządzania pojazdami nagrodzony przez...](#)

Nagrodzony przez Siemens i PW.

Informacje dnia: [Jak poradzić sobie z końcem wakacji? Zalecenia w sprawie mpox są racjonalne i adekwatne](#) [Przydatność organów do przeszczepu](#) [Naukowcy zbadali, jak powstają nowe słowa w mediach społecznościowych](#) [Telefony komórkowe nie powodują nowotworów mózgu](#) [Ryzyko zawału i udaru mózgu u kobiet](#) [Jak poradzić sobie z końcem wakacji? Zalecenia w sprawie mpox są racjonalne i adekwatne](#) [Przydatność organów do przeszczepu](#) [Naukowcy zbadali, jak powstają nowe słowa w mediach społecznościowych](#) [Telefony komórkowe nie powodują nowotworów mózgu](#) [Ryzyko zawału i udaru mózgu u kobiet](#) [Jak poradzić sobie z końcem wakacji? Zalecenia w sprawie mpox są racjonalne i adekwatne](#) [Przydatność organów do przeszczepu](#) [Naukowcy zbadali, jak powstają nowe słowa w mediach społecznościowych](#) [Telefony komórkowe nie powodują nowotworów mózgu](#) [Ryzyko zawału i udaru mózgu u kobiet](#)

Partnerzy